

VEJLEDNING TIL FOTOAFTALEN

(Aftalen om tilgængeliggørelse på internettet af fotografier i arkivers, bibliotekers og museers samlinger – af 1. januar 2017)

KONTAKT

Alle spørgsmål vedrørende aftalen og brug af fotografier er du meget velkommen til at rette til Copydan Billeder på mail: fotoaftale@copydanbilleder.dk eller telefon: 35 44 14 91

Gælder dit spørgsmål tilmelding, rapportering, fakturering eller betaling bedes du dog henvende dig til SLA's sekretariat på arkibas@arkibas.dk eller på telefon: 76 40 13 80.

FORMÅL

Det er formålet med aftalen at give alle de danske arkiver, biblioteker og museer ret til at digitalisere de mange analoge fotografier, som institutionerne i tidens løb har erhvervet fra private, fra fotosamlinger mv., og lade disse fotografier og de fødte digitale fotografier indgå i digitale arkiver på internettet. Samtidig løser man den vigtige fælles opgave at gøre det muligt, at stille denne betydelige del af kulturarven offentligt til rådighed.

OFTEST STILLEDE SPØRGSMÅL

1. Hvilke arkiver, biblioteker og museer kan bruge aftalen?

Kulturelle statslige, statsstøttede eller kommunale institutioner og andre kulturelle institutioner, som - med ikke-kommercielt formål - har opbygget samlinger af kulturel betydning. Aftalen er åben for tilslutning fra alle, der opfylder betingelserne.

2. Hvordan kommer institutionen med i aftalen?

Institutionerne er repræsenteret ved et Konsortium, og de skal derfor tilslutte sig Konsortiet. Tilslutning kan ske løbende hen over året. Hvert år pr. 31. december udarbejder administrator på Konsortiets vegne en revideret liste over institutioner, som pr. 1. januar det efterfølgende år er tilsluttet.

SLA (Sammenslutningen af lokalarkiver) og ODA (Organisationen Danske Arkiver) repræsenterer deres medlemmer i forhold til aftalen.

Øvrige institutioner tilslutter sig individuelt.

3. Hvem administrerer aftalen

SLA og ODA administrerer igennem SLA's sekretariat aftalen på vegne af alle institutionerne for så vidt angår tilslutning, rapportering, opkrævning og fakturering.

Copydan Billeder administrerer aftalen på vegne af rettighedshaverne, dvs. fotografer og deres arvinger.

4. Hvilke fotografier er omfattet?

Alle fotografier er omfattet, uanset hvornår de er taget, og hvem der har taget dem. Dvs. både de allernyeste fotografier og de fotografier, hvor ophavsretten er udløbet.

Aftalen omfatter også fotografier fremstillet som postkort af fotografer og privatpersoner. Aftalen omfatter ikke de forlagsproducerede postkort.

5. Hvordan må institutionerne bruge fotografierne

Institutionerne må:

- A. digitalisere analoge fotografier fra deres egne samlinger.

- B. uploade digitale og digitaliserede fotografier fra egne samlinger til søgedatabaser på
- institutionernes egne hjemmesider
 - på en forenings eller gruppes hjemmeside (f.eks. når institutionen selv er repræsenteret på Arkiv.dk eller kulturhistoriske samlinger)
 - på enkelte nationale, ikke-kommercielle portaler. Institutionerne skal have det redaktionelle ansvar og kontrol over portalen. Sociale medier som f.eks. Facebook eller Instagram er således ikke omfattet, jf. aftalens afsnit 1 pkt. 3.

De enkelte fotografier skal vises ensartet, dvs. at man ikke må fremhæve nogle fotografier på bekostning af andre.

Institutionen må gengive op til 10 fotografier på institutionens egen og på foreningens eller gruppens hjemmeside for at synliggøre hovedkategorier og genrer i arkivet. Det kan f.eks. være som ikoner, der gør opmærksom på nye fotografier i samlingen eller for at vise, hvordan samlingen er opdelt.

6. Brug i formidling

Fotografierne må ikke bruges til formidling, dvs. hvor fotografierne bliver brugt som illustrationer i f.eks. historiske analyser, artikler, præsentationer af kunstnere, af udstillinger eller af institutionen selv eller anden formidling på internettet. Hvis institutionen vil bruge fotografier i formidling på institutionens egen hjemmeside, kan institutionen indgå en supplerende aftale med Copydan Billeder. Rammeaftalen findes på SLA's hjemmeside www.danskearkiver.dk.

Arkiverne kan frit formidle de fotografier, som de har erhvervet ophavsretten til herunder også retten til digital gengivelse, eller hvor ophavsretten er udløbet.

7. Fotografier i reklamer

Fotografierne må ikke bruges i reklamer, medmindre institutionen har indgået særskilt aftale med fotografen.

8. Vandmærkning

Fotografierne skal være beskyttet med vandmærkning. Institutionen må gerne bruge eget vandmærke.

9. Navngivning

Fotografens navn skal angives på et synligt sted i tilknytning til gengivelsen af fotografiet.

Hvis et fotografi er uden oplysning om fotograf, skal institutionerne bestræbe sig på at identificere fotografen. Institutionen skal på sin hjemmeside opfordre brugerne til at komme med oplysninger, som kan hjælpe til at identificere fotografen.

10. Beskæring, manipulering mv.

Fotografierne skal gengives i deres helhed og må ikke ændres, manipuleres eller beskæres.

De må heller ikke bruges på en måde eller i en sammenhæng, der er krænkende for ophavsmandens kunstneriske anseelse eller egenart, jf. ophavsretslovens § 3 (droit moral).

11. Presseetiske regler skal respekteres

Et fotografi må ikke bruges i en sammenhæng, som er egnet til at miskreditere fotografens anseelse eller integritet eller krænke den afbildedes personlige anseelse eller privatliv. Der bør derfor udvises hensynsfuldhed og takt med billeder, der afbilder selvmord, ofre for forbrydelser eller ulykker, jf. de presseetiske regler, der er citeret i aftalens afsnit 3, Gengivelse, pkt. 2.

12. Fotografier med motiver af beskyttet kunst

Fotografier af malerier, skulpturer, installationer mv., hvor motivet i sig selv er beskyttet af ophavsret, er ikke omfattet.

Der kan indgås separat aftale med Copydan Billeder, hvis en institution gerne vil bruge foto af kunst.

13. Fotografier med motiver af kunst på offentlig plads eller vej

Kunstværker, som er permanent anbragt på en offentlig plads eller vej, må frit gengives på fotografier, når brugen ikke er erhvervsmæssig.

Fotografier af sådanne kunstværker er omfattet af aftalen.

14. Andres brug af fotografierne

Rettigheder opnået ved denne aftale må ikke overdrages eller viderelicenseres til andre.

Fotografier, som overdrages eller stilles til rådighed for andre institutioner eller personer, må kun offentliggøres, hvis der indgås særskilt aftale med rettighedshaver.

15. Forbud fra fotografer mod at være omfattet

En fotograf eller dennes arvinger kan nedlægge forbud mod at være omfattet af aftalen. Det betyder, at institutionen ikke må bruge fotografier af de pågældende fotografer. Forbud kan nedlægges overfor enten Copydan Billeder, konsortiet eller den enkelte institution.

En opdateret liste over forbud nedlagt over for Copydan Billeder kan findes på www.copydanbilleder.dk/kunstnere-udenfor-totalaftaler.

16. Fotografier i sammenhæng med oprindelig tekst

Fotografier, som indgår sammen med tekst i f.eks. aviser, tidsskrifter og bøger, er ikke omfattet. Aftale om retrodigitalisering mv. af f.eks. tidsskrifter med tekst og billeder skal indgås særskilt med Copydan Billeder og Copydan Tekst & Node i forening.

17. Indberetning

De tilsluttede institutioner skal én gang årligt indrapportere til administrator, hvilke fotografier institutionen har tilgængeliggjort under aftalen.

Indberetning sendes elektronisk til bjb@lokalarkiver.dk i CSV, XML eller EXCEL format.

Fristen for indrapportering er den 31. oktober. Her indberettes det antal fotografier, som institutionen har tilgængeliggjort i det indeværende kalenderår.

Som udgangspunkt skal indberetningen udarbejdes enten med én linje pr. fotografi eller med en linje pr. fotograf sammen med angivelse af antallet af fotografier fra hver fotograf som institutionen har tilgængeliggjort. Se rapporteringsformat i Bilag 3.